

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЮРИСТЛАРНИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МАРКАЗИ**

“КЕЛИШИЛГАН”

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги ҳузуридаги
Интеллектуал мулк
агентлиги директори

2020 йил “___” август

Т. Абдусатторов

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги қошидаги
Юристлар малакасини ошириш
маркази директори

2020 йил “26” август,

А. Рахматов

**ДАВЛАТ ВА ЖАМИЯТ ҚУРИЛИШИ АСОСЛАРИ
ФАНИ БЎЙИЧА**

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Мутахассислик: Патент вакиллари

Дастур тури: Патент вакиллари қайта тайёрлаш бўйича қўшимча
дастур

Тошкент 2020

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 июнь кuni тасдиқланган “Патент вакили” мутахассислиги бўйича Ўқув режага асосан фан номи ва ҳажми белгиланган.

Фан дастури Юристлар малакасини ошириш маркази Ўқув ва илмий-услубий Кенгашининг 2020 йил 25 августдаги йиғилишида муҳокама қилинган ва маъқулланган (2-сонли баённома).

Фан дастури Юристлар малакасини ошириш марказида, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлигининг 2020 йил “24” январдаги 05-1113-сон Қарори билан жорий этилган “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристлар малакасини ошириш марказида юрист кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга қўйиладиган Давлат талаблари” асосида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

Х. Одилқориев – Давлат ва жамият қурилиши кафедраси мудир, юридик фанлар доктори, профессор;

Б. Ахроров – Давлат ва жамият қурилиши кафедраси профессори, юридик фанлар доктори, профессор;

Ш. Хасанов – Фан, инновация ва таълим дастурларини ишлаб чиқиш бўлими бошлиғи.

Такризчилар:

1. Халқаро ҳуқуқ ва инсон ҳуқуқларик кафедраси мудир ю.ф.д., Л.А. Саидова;

2. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академияси кафедра мудир, ю.ф.д., профессор И.Тулътеев.

Фан дастури Давлат ва жамият қурилиши кафедраси йиғилишда кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2020 йил ____ июлдаги ____-сонли баённома).

ЎҚУВ ФАНИНИНГ ДОЛЗАРБЛИГИ ВА ОЛИЙ КАСБИЙ ТАЪЛИМ ДАСТУРИДАГИ ЎРНИ

Ушбу фан Давлат ҳақида умумий таълимот, фуқаролик жамиятини шакллантириш ҳамда давлат ва жамият қурилишида турли ислоҳотлар; Давлат ва жамият қурилишида Ҳаракатлар стратегияси, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳуқуқий механизмлари; Жамиятда ҳуқуқий онг ва маданият; Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш; Ўзбекистонда оила ва маҳалланини мустаҳкамлашга доир ҳуқуқий сиёсат каби масалаларни камраб олади.

“Давлат ва жамият қурилиши асослари” фани Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 июнь куни тасдиқланган “Патент вакили” мутахассислиги бўйича Ўқув режанинг умумтаёргарлик фанлари блокига киритилган фан бўлиб, патент вакили сифатида фаолиятни амалга ошириш истагини билдирган жисмоний шахс – патент вакилликка номзодларга (кейинги ўринларда –номзод деб юритилади) ўқитилади.

ЎҚУВ ФАНИНИНГ МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАСИ;

Фанни ўқитишдан **мақсад** – номзодларга давлат ва фуқаролик жамияти умумий таълимот, давлат ва жамият қурилишида турли ислоҳотлар; фуқаролик жамияти институтлари ҳамда давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳуқуқий механизмлари; Жамиятда ҳуқуқий онг ва маданият; Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш; Ўзбекистонда оила ва маҳалланини мустаҳкамлашга доир ҳуқуқий сиёсат бўйича асосий билимларни ўргатишдан иборат.

Ушбу мақсадга эришиш учун фан номзодларнинг назарий билимлар, амалий кўникмалар, давлат ва фуқаролик жамияти қурилиши жараёнларга услубий ёндашув ҳамда илмий дунёқарашини шакллантириш вазифаларини бажаради.

Фан бўйича номзодларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйдаги талаблар қўйилади.

Номзод:

– давлат ҳақида умумий таълимот, фуқаролик жамиятини шакллантириш, давлат ва жамият қурилишида турли ислоҳотлар тўғрисида **тасаввурга эга бўлиши;**

– фуқаролик жамияти институтлари ҳамда давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳуқуқий механизмларини **билиши ва улардан фойдалана олиши;**

– номзод жамиятда ҳуқуқий онг ва маданият; Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш; Ўзбекистонда оила ва маҳалланини

мустаҳкамлашга доир ҳукукий сиёсат, соҳадаги муаммолар бўйича ечимлар қабул қилиш *қўникмаларига эга бўлиши керак*.

Фаннинг ҳажми: фанни ўрганиш учун **60 соат**, шундан: маъруза учун – 32 соат ва семинар учун – 28 соат ажратилган.

**“Давлат ва жамият қурилиши асослари” фанидан
МАВЗУЛАР РЕЖАСИ**

№	Машғулотларнинг мавзуси	Жами ўқув соатлари	Шу жумладан,		
			Маъруза	Семинар	Амалий машғулот
1.	Давлат ҳақида умумий таълимот: тушунчаси, моҳияти, аппарати ва функциялари	2	2	-	-
2.	Ўзбекистонда ҳукукий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш асослари	4	2	2	-
3.	Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантириш муаммолари	4	2	2	-
4.	Давлат ва жамият қурилишида конституциявий ислохотлар	4	2	2	-
5.	Давлат ва жамият қурилишида суд-ҳуқук ислохотларининг мазмуни ва асосий йўналишлари	4	2	2	-
6.	Давлат ва жамият қурилишида Ҳаракатлар стратегияси ва маъмурий ислохотлар	4	2	2	-
7.	Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Жамоатчилик палатаси – фуқаролик жамияти институтлари ташаббускорлиги ва фаоллигини оширишнинг муҳим институти	2	2	-	-
	Оралик назорат	2	-	2	-
8.	Давлат ва жамият қурилишида Конституция ва қонунлар устуворлиги	4	2	2	-
9.	Жамиятда ҳукукий онг ва маданиятни юксалтириш, ҳукукий тарғибот ва ҳукукий ахборот тарқатиш	4	2	2	-
10.	Давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳукукий механизмлари	6	4	2	-
11.	Норматив-ҳукукий ҳужжатлар: моҳияти, тизими ва турлари	4	2	2	-
12.	Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш муаммолари	4	2	2	-
13.	Ўзбекистонда оилани мустаҳкамлашга доир ҳукукий сиёсат	4	4	-	-
14.	Давлат ва жамият қурилишида маҳалланинг ўрни	4	2	2	-
	Якуний назорат	4	-	4	-
	ЖАМИ	60	32	28	-

АСОСИЙ НАЗАРИЙ ҚИСМ (МАЪРУЗА МАШҒУЛОТЛАРИ)

1-Мавзу. Давлат ҳақида умумий таълимот: тушунчаси, моҳияти, аппарати ва функциялари

Давлат феномени ва уни тушуниш муаммолари. Оммавий-сиёсий ҳокимият хусусиятлари. Давлатнинг социологик концепцияси. Давлатнинг легистик концепцияси. Давлатнинг либертар концепцияси. Давлатнинг субстанциявий, ҳудудий ва институциявий элементлари. Ўзбекистон давлатининг демократик табиати.

2-Мавзу. Ўзбекистонда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш асослари

Қонун устуворлиги - ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамият қуришнинг асоси. Фуқаро эркинлиги ва фаоллигини таъминлаш – демократик жамият қуриш омили. Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этишда нодавлат ва жамоат бирлашмалари. Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини кучли ижтимоий ҳимоя ва адолат тамойиллари. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти билан ҳамкорлигида демократик тамойилларга асосланиши.

3-Мавзу. Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантириш муаммолари

Фуқаролик жамиятининг тушунчаси, мазмун ва моҳияти. Фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва уларнинг ташаббускорлигини ошириш йўллари. Фуқаролик жамияти институтлари ва давлат органлари ижтимоий шериклигини ривожлантиришнинг ҳуқуқий механизмлари. Фуқаролик жамиятида инсон ҳуқуқларини таъминлаш муаммолари, жамоат бирлашмалари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари, фуқароларни ўзини ўзи бошқариш органлари ташаббускорлигини ошириш муаммолари. Фуқаролик жамияти институтлари фаолиятини демократлаштириш масалалари.

4-Мавзу. Давлат ва жамият қурилишида конституциявий ислохотлар

Мамлакатимизда олиб борилаётган конституциявий-ҳуқуқий сиёсат ва конституциявий ислохотлар мазмун моҳияти. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини модернизация қилишнинг конституциявий асосларини такомиллаштириш ва уларнинг очиклигини таъминлаш. Ўзбекистон Республикасида адолатни қарор топтириш, қонун устуворлигини таъминлаш ҳамда инсон ҳуқуқ ва манфаатларини рўёбга чиқаришга оид конституциявий механизмлар такомиллаштирилаётганлиги динамикаси. Суд ҳокимияти тизимини такомиллаштириш; иқтисодий ва маъмурий судлар жорий этилишининг конституциявий-ҳуқуқий асослари.

5-Мавзу. Давлат ва жамият қурилишида суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг мазмуни ва асосий йўналишлари

Ҳаракатлар стратегиясида белгилаб берилган суд-ҳуқуқ соҳасидаги навбатдаги ислоҳотларнинг мазмун-моҳияти. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 24 июлдаги ПФ-6034-сон “Судлар фаолиятини янада такомиллаштириш ва одил судлов самарадорлигини оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармонининг маъно-мазмунини очиш. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш кафолатларини кенгайтириш, одил судловга эришиш даражасини, суд иш юритувининг самарадорлиги ва сифатини ошириш масалалари. Ўзбекистон Республикаси суд тизимидаги ўзгаришлар. Судьяликка номзодларни танлаш ва судьялар лавозимларига тайинлаш тизими. Судьялар Олий Кенгашининг ташкил этилишининг ҳуқуқий асослари. Судьялар Олий мактабининг судьяликка номзодлар захирасини шакллантиришдаги роли

6-Мавзу. Давлат ва жамият қурилишида Ҳаракатлар стратегияси ва маъмурий ислоҳотлар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан тасдиқланган 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг мазмуни ва асосий йўналишлари. Давлат ва жамият қурилиши соҳасини модернизация қилишга қаратилган демократик ислоҳотларнинг натижалари, тенденциялари ва динамикаси. Давлат бошқарувининг инновацион шакллари. Ўзбекистон Республикасида маъмурий илоҳотлар Концепциясининг мазмуни, тузилиши, асосий йўналишлари ҳамда белгиланган вазифалар. Маъмурий илоҳотларни амалга оширишдан кутилаётган натижалар.

7-Мавзу. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Жамоатчилик палатаси – фуқаролик жамияти институтлари ташаббускорлиги ва фаоллигини оширишнинг муҳим институти

Давлат ҳокимияти органлари фаолиятини такомиллаштириш борасида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган янгиликлар. Давлат ва жамият бошқарувини такомиллаштиришга оид қонунчилик базаси. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида ташкил этилган Республика Жамоатчилик палатаси ва унинг ҳудудий палаталарининг ҳуқуқий мақоми ва асосий вазифалари. Жамоатчилик палатаси ва унинг фаолияти асосий йўналишлари. Фуқаролик жамияти институтларининг ўзаро ҳамкорлиги. Улар фаолиятида қонун устуворлигини таъминлаш муаммолари. Жамоатчилик палатасининг фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқаришда амалга оширадиган фаолияти самарасини ошириш йўллари.

ОРАЛИҚ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг 1-7 – мавзулари бўйича тест шаклидаги оралиқ назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, бу турдаги оралиқ назоратни ўтказиш бўйича методик материаллар асосида амалга оширилади.

8-Мавзу. Давлат ва жамият қурилишида Конституция ва қонунлар устуворлиги

Ўзбекистоннинг инновацион ривожланиши ҳамда фуқаролик жамиятини шакллантириш шароитида қонунлар устуворлиги ва ижросини таъминлашнинг муҳимлиги. Конституция ва қонун устуворлигини таъминлашнинг моҳияти, мазмуни ва принциплари. Қонунларнинг самарали ижро этилишига таъсир ўтказётган салбий омиллар ва бу борадаги муаммолар. Конституция ва қонун устуворлигини таъминлашнинг ички механизмлари қонунларнинг сифатини ошириш муаммолари. Қонунлар устуворлигини таъминлашнинг юридик, ижтимоий, маънавий-руҳий ҳамда социологик механизмларининг тавсифи ҳамда амалга ошириш хусусиятлари.

9-Мавзу. Жамиятда ҳуқуқий онг ва маданиятни юксалтириш, ҳуқуқий тарғибот ва ҳуқуқий ахборот тарқатиш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-5618-сонли Фармонининг аҳамияти. “Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш Концепцияси”, унинг мақсади, вазифалари ва асосий йўналишлари тавсифи. Давлат органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимларининг профессионал ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтиришнинг ўзига хос хусусиятлари. Аҳолига ҳуқуқий ахборот етказиш тизимини такомиллаштириш йўллари. Жамият ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда ҳуқуқий тарғиботнинг инновацион шакл ва усулларини жорий этиш.

10-Мавзу. Давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳуқуқий механизмлари

Давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлиги институтининг аҳамияти, тушунчаси ва моҳияти. Давлат-хусусий шериклиги – ҳозирги шароитда давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари ҳамкорлигининг замонавий шакли. Давлат-хусусий шериклигининг асосий принциплари, уни расмийлаштиришнинг қонунчилик асослари. Давлат-хусусий шериклиги субъектларининг ҳуқуқий мақоми, масъулияти ва жавобгарлиги, улар ҳуқуқларининг кафолатлари.

11-Мавз. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар: моҳияти, тизими ва турлари

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг тушунчаси ва турлари: қонун, фармон, ва қарорларнинг, шунингдек локал нормаларнинг юридик кучи бўйича мутаносиблиги. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг мазмуни ва моҳияти. Юридик техника ва уни амалга ошириш усуллари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш, мутахассислар ва жамоатчилик муҳокамасидан ўтказиш, манфаатдор идоралар билан келишиш амалиёти. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш, эълон қилиш, ижросини ташкил этиш ва расмий шарҳлаш. Давлат органларининг қонун ижодкорлиги ва ҳуқуқни қўллаш фаолиятида қонун устуворлиги ва қонунийликни таъминлаш масалалари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тизимлаштириш ва кодификация қилиш масалалари.

12-Мавзу. Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш муаммолари

Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг (2018 йил 8 август) мазмуни, моҳияти, тизими ва устувор йўналишлари. Норма ижодкорлиги фаолиятининг институционал асосларини такомиллаштириш. Қонунларнинг сифатини ошириш омиллари, қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи субъектларининг масъулиятини ва ташаббускорлигини ошириш йўллари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тизимлаштирилган миллий базасини шакллантириш. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини, уларга илова қилинаётган ахборот-таҳлилий материалларни юридик-техник жиҳатдан расмийлаштиришнинг услубиёти. Норма ижодкорлигида “ақлли тартибга солиш” модели элементларини қўллаш. Суд-ҳуқуқ соҳасидаги фаолиятни ҳуқуқий тартибга солишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва бошқа ҳужжатларни амалиётда қўллашнинг хусусиятлари.

13-Мавзу. Ўзбекистонда оилани мустаҳкамлашга доир ҳуқуқий сиёсат

Оилани мустаҳкамлашга доир ҳуқуқий сиёсатнинг устуворлиги. Оилани мустаҳкамлашнинг ҳуқуқий аҳамияти ва миллий хусусиятлари. Оилани мустаҳкамлашга доир давлатнинг ҳуқуқий сиёсат. Оилани мустаҳкамлаш устувор йўналишлари. Оила соҳасидаги қонунчиликнинг такомиллаштириш масалалари. Оила муносабатларини таъминлашда Оила кодекси. Оила ҳуқуқларини таъминлашда алимент ва унинг ҳуқуқий асослари. Оила муносабатларида болани фарзандликка олиш.

14-Мавзу. Давлат ва жамият қурилишида маҳалланинг ўрни

Маҳалла – жамиятнинг муҳим ва ажралмас бўғини. Маҳалла ва оила. Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш. Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги.

СЕМИНАР МАШҒУЛОТЛАРИ БЎЙИЧА КЎРСАТМА ВА ТАВСИЯЛАР

Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Давлат феномени ва уни тушуниш муаммолари.
2. Оммавий-сиёсий ҳокимият хусусиятлари. Ўзбекистон давлатининг демократик табиати.
3. Қонун устуворлиги - ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамият қуришнинг асоси.
4. Фуқаро эркинлиги ва фаоллигини таъминлаш — демократик жамият қуриш омили.
5. Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этишда нодавлат ва жамоат бирлашмалари.
6. Ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини кучли ижтимоий ҳимоя ва адолат тамойиллари.
7. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти билан ҳамкорлигида демократик тамойилларга асосланиши
8. Фуқаролик жамиятининг тушунчаси, мазмун ва моҳияти.
9. Фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва уларнинг ташаббускорлигини ошириш йўллари.
10. Фуқаролик жамиятида инсон ҳуқуқларини таъминлаш муаммолари, жамоат бирлашмалари, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари, фуқароларни ўзини ўзи бошқариш органлари ташаббускорлигини ошириш муаммолари.
11. Мамлакатимизда олиб борилаётган конституциявий-ҳуқуқий сиёсат ва конституциявий ислохотлар мазмун моҳияти.
12. Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларини модернизация қилишнинг конституциявий асосларини такомиллаштириш ва уларнинг очиқлигини таъминлаш.
13. Ҳаракатлар стратегиясида белгилаб берилган суд-ҳуқуқ соҳасидаги навбатдаги ислохотларнинг мазмун-моҳияти.
14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан тасдиқланган 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг мазмуни ва асосий йўналишлари.

15. Давлат ва жамият қурилиши соҳасини модернизация қилишга қаратилган демократик ислохотларнинг натижалари, тенденциялари ва динамикаси.

16. Давлат бошқарувининг инновацион шакллари жорий этиш.

17. Ўзбекистон Республикасида маъмурий илохотлар Концепциясининг мазмуни, тузилиши, асосий йўналишлари ҳамда белгиланган вазифалар. Маъмурий илохотларни амалга оширишдан кутилаётган натижалар

18. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида ташкил этилган Республика Жамоатчилик палатаси ва унинг ҳудудий палаталарининг ҳуқуқий мақоми ва асосий вазифалари.

19. Фуқаролик жамияти институтларининг ўзаро ҳамкорлиги.

20. Ўзбекистоннинг инновацион ривожланиши ҳамда фуқаролик жамиятини шакллантириш шароитида қонунлар устуворлиги ва ижросини таъминлашнинг муҳимлиги.

21. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-5618-сонли Фармонининг аҳамияти.

22. Давлат органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимларининг профессионал ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтиришнинг ўзига хос хусусиятлари.

23. Аҳолига ҳуқуқий ахборот етказиш тизимини такомиллаштириш йўллари.

24. Жамият ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда ҳуқуқий тарғиботнинг инновацион шакл ва усуллари жорий этиш

25. Давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлиги институтининг аҳамияти, тушунчаси ва моҳияти.

26. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг тушунчаси ва турлари: қонун, фармон, ва қарорларнинг, шунингдек локал нормаларнинг юридик кучи бўйича мутаносиблиги.

27. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг мазмуни ва моҳияти.

28. Юридик техника ва уни амалга ошириш усуллари.

29. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш, мутахассислар ва жамоатчилик муҳокамасидан ўтказиш, манфаатдор идоралар билан келишиш амалиёти.

30. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни қабул қилиш, эълон қилиш, ижросини ташкил этиш ва расмий шарҳлаш.

31. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тизимлаштириш ва кодификация қилиш масалалари

32. Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг (2018 йил 8 август) мазмуни, моҳияти, тизими ва устувор йўналишлари.

33. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини, уларга илова қилинаётган ахборот-таҳлилий материалларни юридик-техник жиҳатдан расмийлаштиришнинг услубиёти.

34. Оилани мустаҳкамлашнинг ҳуқуқий аҳамияти ва миллий хусусиятлари.

35. Оилани мустаҳкамлашга доир давлатнинг ҳуқуқий сиёсат.

36. Оилани мустаҳкамлаш устувор йўналишлари.

37. Маҳалла – жамиятнинг муҳим ва ажралмас бўғини.

38. Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги.

Семинарлар тренинг шаклда, фаол ва интерфаол усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Давлат ҳақида умумий таълимот: тушунчаси, моҳияти, аппарати ва функциялари.

2. Ўзбекистонда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш асослари.

3. Ўзбекистонда фуқаролик жамиятини шакллантириш муаммолари.

4. Давлат ва жамият қурилишида конституциявий ислохотлар.

5. Давлат ва жамият қурилишида суд-ҳуқуқ ислохотларининг мазмуни ва асосий йўналишлари.

6. Давлат ва жамият қурилишида Ҳаракатлар стратегияси ва маъмурий ислохотлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Жамоатчилик палатаси – фуқаролик жамияти институтлари ташаббускорлиги ва фаоллигини оширишнинг муҳим институти.

8. Давлат ва жамият қурилишида Конституция ва қонунлар устуворлиги.

9. Жамиятда ҳуқуқий онг ва маданиятни юксалтириш, ҳуқуқий тарғибот ва ҳуқуқий ахборот тарқатиш.

10. Давлат ва жамият ижтимоий ҳамкорлигининг ҳуқуқий механизмлари.

11. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар: моҳияти, тизими ва турлари.

12. Ўзбекистонда норма ижодкорлигини такомиллаштириш муаммолари.

13. Ўзбекистонда оилани мустаҳкамлашга доир ҳуқуқий сиёсат.

14. Давлат ва жамият қурилишида маҳалланинг ўрни.

ЎҚУВ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ АМАЛИЁТЛАРИ

(Ўқув режасида кўзда тутилмаган)

ЎҚУВ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЎҚУВ ВА ЎҚУВ-МЕТОДИК МАТЕРИАЛЛАР

Тасдиқланган навбатчилик жадвалига мувофиқ кафедралар профессор-ўқитувчилари тингловчиларга маслаҳатлар бериб борадилар.

Ўқув материаллари:

маъруза фондлари (шу жумладан, электрон шаклдаги) ва ўқув курси бўйича ўқув қўлланма, тарқатма материаллар;

мультимедиа материаллари (слайдлар, презентациялар ва ҳ.к.).

Ўқув материаллари Ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда босма ҳамда электрон шаклда сақланади.

Ўқув-методик материаллар:

тест (ёки назорат саволлари) ёхуд масофавий топшириқлар;

амалий топшириқлар (масалалар ёки казус ва ҳ.к.).

Ўқув дастурини амалга ошириш учун зарур техник таъминои:

шахсий компьютер – ўқитувчининг автоматлаштирилган иш жойи;

“ppt (pptx)”, “doc (docx)”, “xlsx”, “mp3” ва бошқа ҳ.к. форматдаги файллар билан ишлаш учун дастурий таъминотлар;

мультимедиа қурилмаси, экран ёки смарт-телевизор.

ЯКУНИЙ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг барча мавзулари бўйича суҳбат (ёзма иш) шаклидаги якуний назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, “Давлат ва жамият асослари” фанидан якуний синовларни (синов ва суҳбат қабул қилиш) ўтказиш методикаси ва уларни қабул қилиш учун топшириқ ва саволларни назарда tutувчи, тингловчиларда жавоб варақалари мавжуд бўлиши белгилаб қўйилган методик материаллар асосида амалга оширилади.

АСОСИЙ ВА ҚЎШИМЧА ЎҚУВ АДАБИЁТЛАР ҲАМДА АХБОРОТ МАНБААЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари:

Шавкат Мирзиёев. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 692 б.

Шавкат Мирзиёев. Халқимизнинг розилиги – бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2018. – 508 б.

Шавкат Мирзиёев. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2019. – 400 б.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи, 2020 йил 24 янв.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Юридик хизмат фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 19 январдаги ПҚ-2733-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 22 ноябрдаги “Юридик хизматлар ходимларини аттестациядан ўтказиш ва уларнинг малакасини ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Адлия Вазирининг 2017 йил 28 августдаги “Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизмат ходимларини мартаба даражалари бўйича аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги буйруғи.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси. – Т.: Адолат, 2018.

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. Биринчи қисм. – Т.: Адолат, 2015.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси. – Т.: Адолат, 2018.

Ўзбекистон Республикасининг “Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида”ги Қонуни. Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси. 1998, №5-6, 97-модда.

Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни. //Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2014 й., 19-сон, 210-модда; 2015 й., 33-сон, 439-модда, 52-сон, 645-модда; 2016 й., 17-сон, 173-модда.

Ўзбекистон Республикасининг “Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида”ги Қонуни. //Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2002 й., 1-сон, 10-модда; Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2015 й., 33-сон, 439-модда.

Махсус адабиётлар:

Одилқориев Х. Ўзбекистон давлати ва жамияти инновацион ривожланишининг ҳуқуқий жаҳатлари. Ўқув қўлланма. 2020 – 362б.

Ахраров Б. Ўзбекистон қонунчилигида юридик шахсларнинг фуқаролик-ҳуқуқий жавобгарлиги //Юрист ахборотномаси, – Т., №3, 2019, – Б.72-76.

Ахраров Б. Ўзбекистон қонунларида кийноққа солиш ва бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёки кадр-қимматни камситувчи муомала ҳамда жазо турларини қўллаганлик учун жавобгарлик масалалари // ТДЮУ Юридик фанлар Ахборотномаси. 2019/04. – Б.77-82.

Ахраров Б. Ўзбекистон Республикаси Конституциясида яшаш ҳуқуқи //ТДЮУ “Интеллектуал мулк ҳуқуқининг долзарб муаммолари” мавзусидаги Республика илмий-амалий конференцияси материаллари тўплами. – Т., 2020, – Б.310-321.

Ахраров Б. Ўзбекистон Республикасида юридик шахслар жавобгарлигининг айрим жиҳатлари. //Одил судлов. 2020 й. №5. – Б.35-41.

Одилқориев Х. Суд – ҳуқуқ тизимини янада демократлаштириш: ҳозирги ҳолати ва истиқболлари // ТДЮУ Ўзбекистон қонунчилиги таҳлили журнали, 2020 №1, – Б.3-10.

Одилқориев Х. Конституциямизда ижтимоий давлатчилик белгилари //ИИВ Академияси “Ахборотномаси”, 2019, №4, – Б.100-107.

Одилқориев Х. Суд ҳокимиятининг мустақиллиги ва дахлсизлиги – фуқаролар ҳуқуқларини ишончли таъминлаш кафолати // Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Академияси “Ахборотномаси”, 2020, №1, – Б.6-11.

Одилқориев Х. Ўзбекистонда шаклланаётган ижтимоий давлатчиликнинг конституциявий тавсифи //Миллий гвардия харбий-техника институти Ахборотномаси, 2019, №4, – Б.42-49.

Одилқориев Х. Ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданият //Одиллик мезони, 2020, №1, – Б.24-27.

Одилқориев Х. Конституция-ҳалқимиз битган ноёб асар, ҳаёт ҳикматлари китоби //Ўзбекистон Республикаси Конституцияси-инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг кафолати, Х.Одилқориев, 2019, – НамДУ, Илмий тўплам, – Б.3-13.

Одилқориев Х. Суд – ҳуқуқ тизимини янада демократлаштириш: ҳозирги ҳолати ва истиқболлари // ТДЮУ Ўзбекистон қонунчилиги таҳлили журнали, 2020. №1, – Б.3-10.

Отахонов Ф. Юридик хизматнинг назарий-ҳуқуқий муаммолари. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Юристлар малакасини ошириш маркази. – Т., 2019 й.

Отахонов Ф. Ўзбекистон Республикасида юридик хизмат (назарий ва амалий муаммолар). Монография. Т., Адолат, 2007. – 279 б.

Турсунов Й. Меҳнат ҳуқуқи. Дарслик. Т.: Молия, 2002. – 279 б.

Усманова М.А., Турсунов Й. Меҳнат ҳуқуқи. – Т.: ТДЮИ, 2006. – 223 б.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексига шарҳлар. Муаллифлар жамоаси. – Т.: ТДЮИ, 2008. – 985 б.